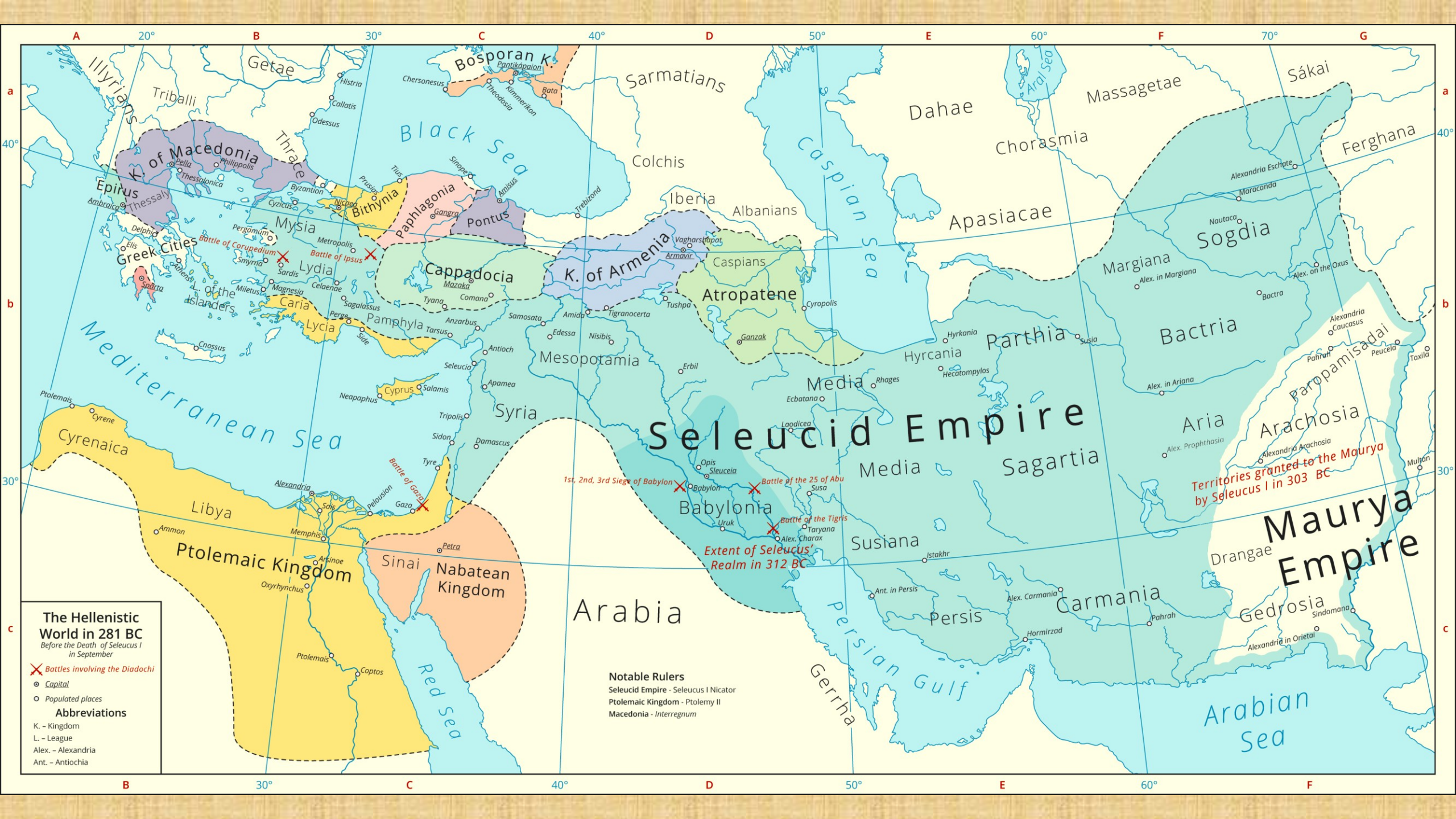

Říše Seleukovců

Satrapie; Nepřátelé a sousedi říše

ART BY FOJER

The Hellenistic World in 281 BC
 Before the Death of Seleucus I in September

- ✕ Battles involving the Diadochi
 - Capital
 - Populated places
- Abbreviations**
- K. - Kingdom
 - L. - League
 - Alex. - Alexandria
 - Ant. - Antiochia

Notable Rulers
 Seleucid Empire - Seleucus I Nicator
 Ptolemaic Kingdom - Ptolemy II
 Macedonia - Interregnum

Seleucid Empire

Territories granted to the Maurya by Seleucus I in 303 BC

Maurya Empire

Ptolemaic Kingdom

Cyrenaica

Libya

Sinai Nabatean Kingdom

Arabia

Extent of Seleucus' Realm in 312 BC

Babylonia

Susiana

Persian Gulf

Persis

Carmania

Arabian Sea

Gedrosia

Drangae

Arachosia

Paropamisadae

Bactria

Margiana

Sogdia

Parthia

Hyrkania

Media

Atropatene

K. of Armenia

Mesopotamia

Syria

Cyprus

Salamis

Neapaphus

Lycia

Caria

Greek Cities of the Islanders

Cappadocia

Lydia

Mysia

Epirus

K. of Macedonia

Sarmatians

Colchis

Iberia

Albanians

Dahae

Chorasmia

Apasiacae

Massagetae

Sákai

Ferghana

Black Sea

Caspian Sea

Mediterranean Sea

Persian Gulf

Red Sea

Aral Sea

Bosporan K.

Chersonesus

Paphlagonia

Bithynia

Thrace

Getae

Triballi

Illyrians

Thessaly

Thessalonica

Byzantium

Prusias

Tius

Sinope

Amisus

Trebizonde

Armenia

Armavir

Tushpa

Tigranocerta

Erbil

Ganzak

Ecbatana

Lagdicea

Opis

Sleuceia

Uruk

Taryana

Alex. Charax

Ant. in Persis

Hormirzad

Alex. Carmania

Pahrah

Alex. in Orieta

Multan

Peuceia

Taxila

Alex. on the Oxus

Bactra

Alex. in Margiana

Satrapie

Důležité pojmy

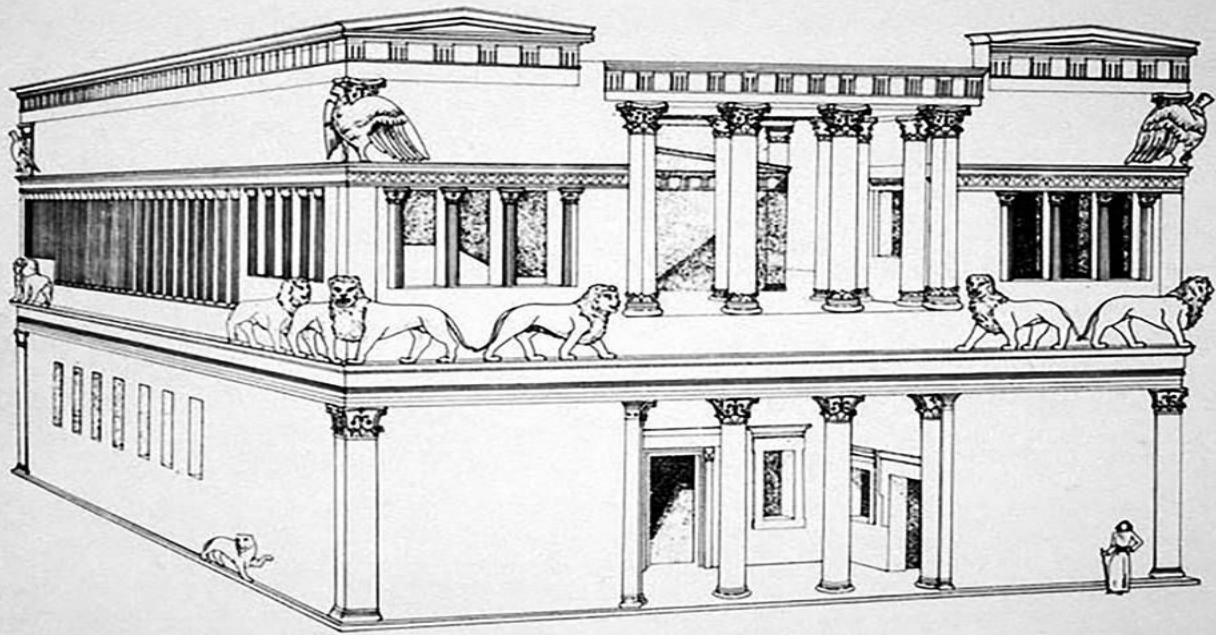
- katoikie: kolonie s řecko-makedonským obyvatelstvem, kterému je přidělena půda spojená s povinností vojenské služby
- chrámové státy: většinou neřecká města, kde jsou městské instituce a úřady závislé na institucích chrámových; jedná se o komunity více či méně ovládané místním kněžstvem, které představuje politickou reprezentaci města (např. Jeruzalém, Uruk, Babylon, Hierapolis v Malé Asii)
 - ne vždy plně platný termín

Malá Asie

- satrapie: Lýdia, Helléspontská Frýgie, Velká Frýgie, Mýsie, Lykáonie, Kilikie, Kárie, Lýkie, Pamfýlie, Kappadokie
- významná města: Sardy
- velká jazyková a kulturní rozmanitost
 - např. původní anatolské obyvatelstvo, řecké městské obyvatelstvo, Galatští Keltové, bývalí perští kolonisté
 - před Seleukovci zde byl (spíše mimo řecká města) významný vliv íránské (perské) kultury

Sýrie

- významná města: Antiochie na Orontu, Apameia, Láodikeia, Seleukeia Pieria, Damašek,
- za Achaimenovců byla Sýrie osídlena obyvatelstvem používajícím aramejštinu jako primární jazyk, skládala se z vícera knížectví s aramejsko-novochetitskou tradicí
- za Seleukovců probíhá rozsáhlá helénizace, probíhá výstavba Čtyřměstí (Tetrapolis)
- Seleukovci vlastnili v Sýrii jako královské statky lomy a solné doly; zároveň se kontrolou Koilé Sýrii pokoušeli ovládnout stezky umožňující obchod s Arábií

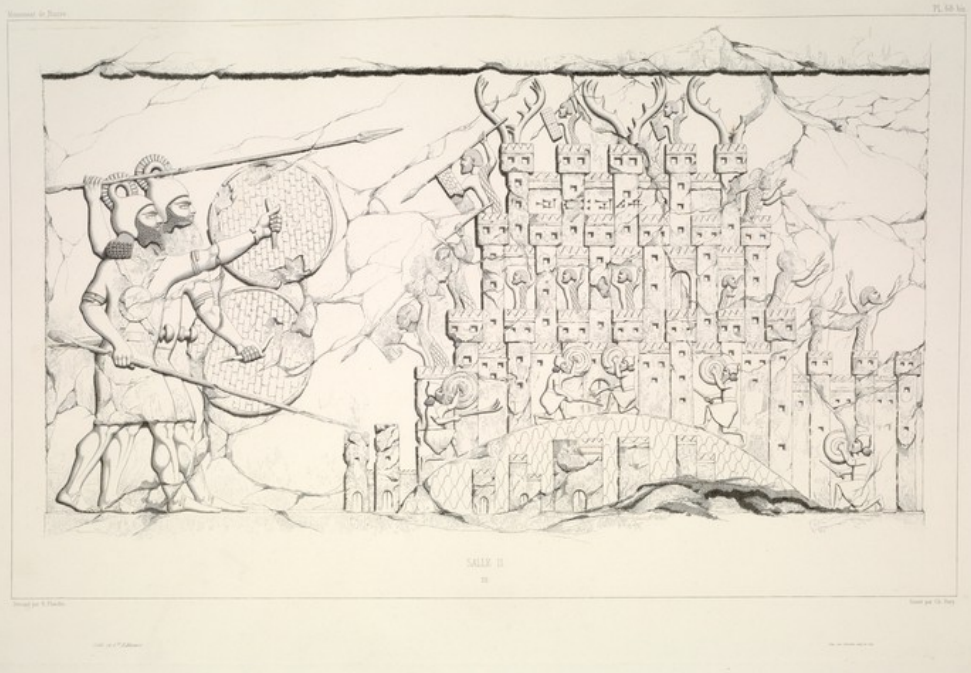

Babylónie

- Významná města: Babylon
- Jedna z nejbohatších satrapií za Achaimenovců, ve helénistickém období probíhá do jisté míry úpadek
- Základ království Seleuka I.
- Nadále je zde královské sídlo a vojenské, politické a ekonomické ústředí říše
 - Významný obchodní uzel orientovaný spíše na východ
- Vláda v Babyloně byla pro seleukovské krále zásadní pro vládu v Asii
- Urbanizovaná zemědělská krajina, rozvinutá infrastruktura
- hlavní produkty datle, ječmen a vlna
 - Za vlády Seleukovců se zde také začíná produkovat víno a rýže (Strab. 15.1.18, 3, 11; Diod. Sic. 19.13.6)
- Seleukovští vládcí dotují stavby a opravy zdejších chrámů, a zároveň někdy vybírají od chrámů poplatky
- Původním psaným jazykem je stále vedle jiných používána akkadština (pozdě babylonská varianta)

Médie

- Významná města: Ekbatana
- Médové (jazykově a kulturně iránské etnikum)
- obyvatelstvo žije usedle ve městech a vesnicích
 - rozsáhlá helénská kolonizace
- chov dobytka a zemědělství
- vícero seleukovských úředníků a vojenských činitelů pocházelo z médského prostředí
- kraj též slouží jako významný zdroj vojenské síly
 - Z Médů je například složena jedna z jízdních družin, Agema
- Oblast byla osazena seleukovskými vojenskými posádkami

Persis

- významná města: Pasargady, Antiochie Perská, Persepolis
- Převážně usedlé agrární obyvatelstvo
- Geograficky se krajina dělí na horké a neúrodné pobřežní krajiny, nehostinné pouštní oblasti a oddělená dobře zavlažená úrodná údolí
- Obyvatelstvo: Peršané, původní privilegované etnikum bývalé Achaimenovské říše
- Rozsáhlá urbanizace, taktéž řecko/makedonské kolonie
- Po ovládnutí Seleukovci se snižuje význam oblasti (stojí mimo hlavní obchodní stezky)
- Přinejmenším od Antiocha III. zde vládly dynastie vazalských satrapů/panovníků zvaných frataraka, ti se po ovládnutí iránských oblastí říše Parthy do velké míry osamostatňují
- krom toho byla satrapie dějištěm několik vzpour domorodého i kolonizačního obyvatelstva

- Jak v Médii, tak i v Persii udržovali Seleukovci po dlouhou dobu významnou míru kontroly

Opakovaná tažení (mezi 3. až druhým stoletím)

Místní seleukovské mincovny

Častá přítomnost spolukráľů

kolonizace

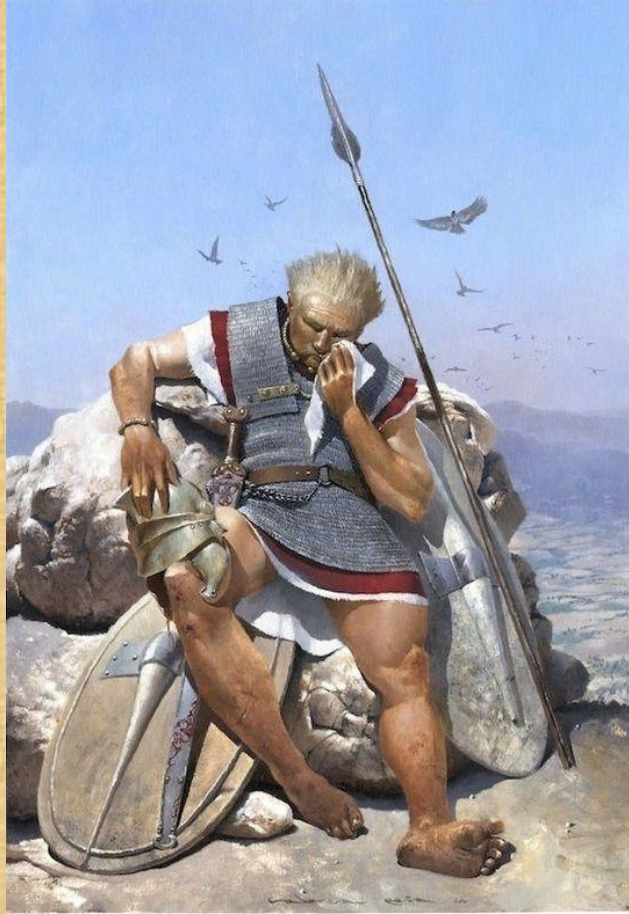
- zároveň jsou tyto oblasti propojené s širší říší (viz. angažovanost jednotlivých obyvatel v seleukovské mocenské struktuře)

Nepřátelé a sousedi říše

Galatové

- V 4. a 3. století př. l. dochází k migracím Keltů ze střední Evropy na východ
 - dochází tak k invazím do Itálie (4. stol.) a Řecka (3. stol.)
- V návaznosti na spojenecké a žoldnéřské vztahy s hellénistickými panovníky Malé Asie dochází kolem roku 278 k vpádu keltských kmenů Trocmiů, Tolistobogů a Tektoságů do Malé Asie
 - spojen se značnou brutalitou (vraždění, plenění, znesvěcování chrámů)
- Poraženi Antiochem I. v ,bitvě slonů' a usazení na území v Anatólii (nadále názvy Galatové a Galatie)
- Zpočátku (vlivem migrace) organizováni v menších válečnických skupinách

- Území Galatie (především oblast kolem města Ankyra) rozděleno mezi třemi galatskými kmeny (Tektoságové, Trokmiové a Tolistobogové), území každého kmene je rozděleno na 4 části (tetrarchie)
 - Každá tetrarchie má jednoho tetrarchu, jednoho ,soudce', jednoho vojenského velitele podřízeného tetrarchovi a dva podvelitele
 - 12 tetrarchů předsedá třísetčlenné radě, která zasedá na místě zvaném Drynemetos
 - posvátné háje nemetony
- Dochází k částečné asimilaci s řeckou kulturou, nicméně Galatové si uchovávají svůj jazyk, společenské instituce a náboženské kultury
- Jejich nejvýznamnější sídla jsou tvrze na strategických vyvýšeninách obývané lokálními náčelníky

Parthie

- JV od Kaspického moře, na západě ohraničená Médií, na východě Margianou
- Významná města: Nisa, Hekatompylos, po dobytí Babylónie a Médie též Ktésifon (ten se nachází mimo Parthii samotnou)
- Původně perská achaimenovská satrapie Parthava
- V pol. 3. století př. l. dobytá severním nomádkým kmenem z dnešního JZ Turkmenistánu zvaným Parnové, pod vládou jejich krále Arsaka I.
 - Parnové = původně byli součástí kmenového svazu Dahaeů (etnika příbuzná či podobná svou kulturou Skýthům)
- Za krále Mithridata I. (2. pol. 2. stol.) pak Parthové dobývají západní části dnešního Íránu, Mezopotámii a Babylonii
- Území složené zčásti ze zavlažovaných údolí či krajů na svazích hor, jinak se na území částečně nacházeli lesnaté a křovinaté oblasti, z velké části oblasti aridní
- Obyvatelstvo je zčásti usazené a zčásti nomádké

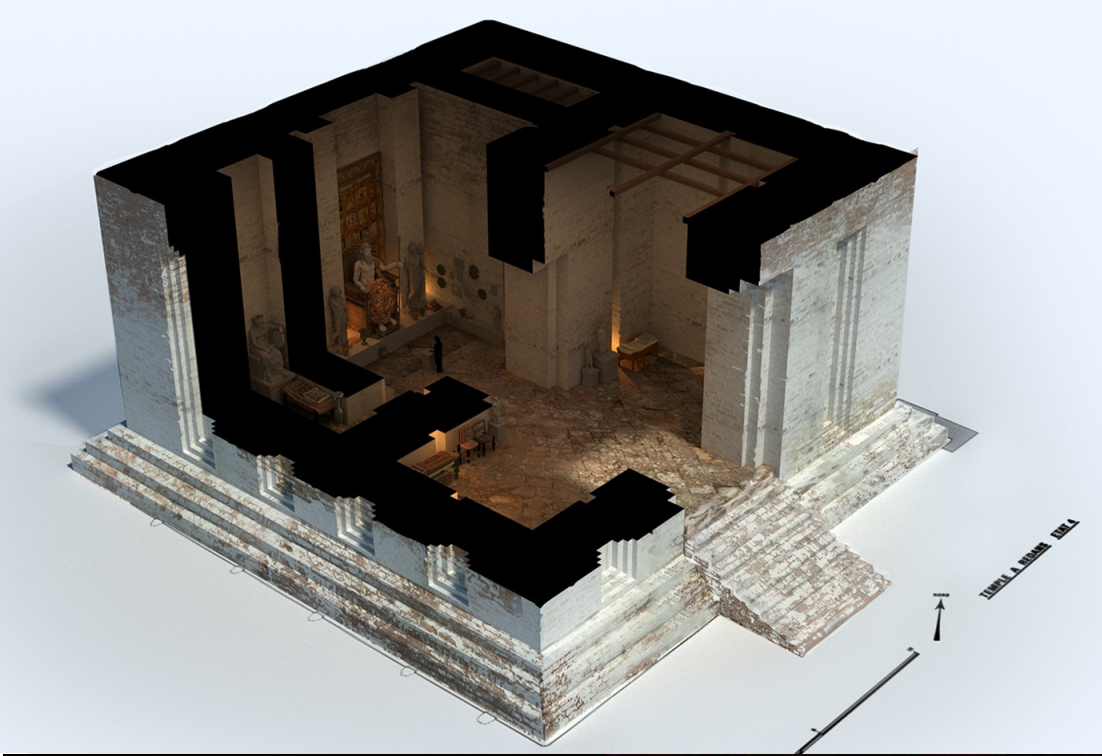
- Parthští králové přejali achaimenovské a seleukovské zvyky (např. titul ‚král králů‘, způsob následnictví, instituci královských přátel)
- výrazný vliv helénistické kultury
- Král vládne šlechtě rozdělené do tříd podle hodností, která má mj. právo zasedat v královské radě
- Privilegované postavení v říši zaujímá sedm aristokratických rodů, vazalští panovníci a údělná knížata
- Původní Parnové mluvili svým vlastním íránským jazykem, který později nahradili parthštinou (taktéž íránským jazykem)
- Výrazným prvkem parthského vojenství byly těžce ozbrojení jezdci (katafrakti) a lehkooděnění jízdní střelci

Řecko-baktrijské království

- na územích dnešního Afghánistánu, Tádžikistánu, Uzbekistánu a Pákistánu
- Krajina charakterizována izolovanými oázami a pastvinami, v pramenech považována za velmi úrodnou; nacházejí se zde města i opevněné osady
- Významná města: Baktra, Eukratideia (Ai Khanoum?), v Sogdianě Marakanda (Samarkand)
- vzniklo odpadnutím baktrijského satrapy Diodota kolem poloviny 3. století
- časté převraty (střídání Diodotovské a Euthydemovské dynastie)
- Za králů Euthydéma I. a jeho syna Demétria (I.) je ovládnuta též značná část severozápadní Indie, kde posléze Demétrios zakládá indo-řecké království
- největšího rozsahu dosahuje království za krále Eukratida Velikého, po něm dochází k úpadku
- království je posléze zničeno nájezdy kočovnických národů (Sákové/Indo-Skýthové a Kušáni/Jüe-č')

- Rozsáhlá helénistická kolonizace za Alexandra Velikého a Seleukovců, nově založená řecká města se prolínají se starými městy baktrijskými
 - různorodé obyvatelstvo s řeckým i baktrijským (iránským) původem
- Prolínání kultur, vznik tzv. gandhárského umění (výtvarný styl silně ovlivněný helénismem s kombinovanými řeckými a indickými buddhistickými motivy)

Indie

- pro Řeky atraktivní cíl výbojů – zdroj zlata slonoviny, kadidla, koření
- Indo-evropské obyvatelstvo, hovoří se různými dialekty indických jazyků
- Maurijská říše (4. stol. – 2 stol. př. l.)
- Zakladatel Čandragupta Maurja, v řečtině zvaný Sandrákottos apod.
 - Bojoval se Seleukem I. který mu podstoupil východní území na hranicích říše a uzavřel s ním mír
 - Megasthenova výprava do Indie – nedochované dílo *Indica*
- po Seleukovi pravděpodobně nedošlo k žádným větším bojům mezi oběma říšemi
- zahrnovala severní většinu dnešní Indie
- nejvýznamnější panovník Ašóka (269-232) – šířitel buddhismu
 - Ašókovy edikty – některé i v aramejštině a řečtině
 - jeden z nich zaznamenává buddhistické misie vyslané k tehdejším řeckým panovníkům

